MODALITĂȚI DE GESTIUNE A RISCURILOR ÎN CONDIȚIILE ASIGURĂRII SCHIMBĂRILOR ORGANIZAȚIONALE

Lucia NEPOTU (DIMITRIU), masterandă
CZU: 005.334
nluciag.dimitriu1308@gmil.com

The definition of risk in the economic activity has existed since the oldest times. The risk itself is not a danger even if the majority of entrepreneurs used to see it that way. It would rather offer various opportunities of development and improvement of the new possibilities that the business environment offers. It is important to know how these opportunities can be identified and used for obtaining positive results.

Fenomenele de risc în economia de piață sunt multiple și variate, dacă luăm în considerare numai câteva exemplificări, cum ar fi falimentul unor agenți economici și chiar bănci, căderea cursului valutar al unor monede naționale, înregistrarea de pierderi în loc de profit, situații conjuncturale: greve, revoluții și războaie locale, calamități naturale etc. [1, p.13]. Se poate afirma că în fenomenul riscului se evidenţiază următoarele elemente, interconexiunea cărora determină conţinutul riscului:

• posibilitatea abaterii de la scopul preconizat, pentru care se realizează alternativa aleasă;

• probabilitatea obţinerii rezultatului scontat, lipsa certitudinii în atingerea rezultatului scontat;

• posibilitatea apariţiei urmărilor negative în timpul realizării anumitor acţiuni, în condiţiile de incertitudine, pentru subiectul ce aderă la risc;

• pierderile materiale sau de alt gen, legate de realizarea alternativei alese în condiţiile de incertitudine;

• prevederea pericolului, insuccesului, ca rezultat al realizării alternativei alese [2, p. 15].

Orice activitate economică are loc într-un mediu cu un anumit grad de risc, care poate avea un impact atât mare cât şi mai puţin grav asupra întreprinderii. Tratarea riscurilor trebuie realizată de o echipă

managerială cu competenţe în diferite domenii de activitate ale firmei (strategic, financiar, operaţional, informatic) având obligaţia de a identifica şi evalua riscurile, precum şi de a întreprinde acele acţiuni care să plaseze şi să menţină riscurile în limite acceptabile din punctul de vedere al raportului cost/profit pe care le implică astfel de acţiuni.

Riscul în activitatea de antreprenoriat se orientează pentru obţinerea unor rezultate favorabile prin diverse metode. Capacitatea de a risca este calea spre o activitate profitabilă. Un aspect important în evidenţierea unor caracteristici ale riscului sunt: antagonismul, alternativa, legalitatea şi incertitudinea.

Antreprenorii în cadrul activității lor se întâlnesc cu un ansamblu vast de riscuri, care se deosebesc între ele după tipul și locul apariției, totalitatea factorilor interni și externi ce influențează nivelul lor. Toate acestea sunt strâns legate și necesită o analiză profundă a fiecărui risc în complexul riscurilor concrete, cauzelor lor și factorilor apariției acestora.

Importanţa gestiunii riscului ca activitate constă în posibilitatea de a prognoza într-o anumită măsură producerea evenimentului de risc şi de a lua la timp deciziile necesare în vederea reducerii riscului unor eventuale consecinţe nefavorabile. În literatura de specialitate se întâlnesc mai multe abordări privind procesul de gestiune a riscurilor. În majoritatea cazurilor, procesul de gestiune a riscurilor include, următoarele acţiuni:

- formularea scopurilor de gestiune a riscurilor;
- identificarea riscurilor pe domeniile de activitate;
- acumularea şi prelucrarea informaţiei necesare pentru evaluarea riscurilor;
- evaluarea riscurilor;
- alegerea metodelor şi tehnicilor de optimizare a riscurilor și aplicarea lor în practică;
- evaluarea rezultatelor gestiunii riscurilor.

Riscul devine o piedică serioasă în derularea şi expansiunea oricărei afaceri, întrucât îngreunează procesul de decizie. Activitatea acesteia poate fi derulată eficient, numai în condiţiile în care este protejată de efectele negative ale riscului.

În cadrul Asociației de Economii și Împrumut ,,Furnica-Răzeni", riscurile posibile ce pot avea loc sunt:

Riscul ratei dobânzii – reprezintă riscul ca variaţiile ratelor de dobândă prin necorelarea activelor cu pasivele generatoare de dobândă să conducă la diminuarea rezultatelor financiare ale asociaţiei. Acest risc apare când activele asociaţiei (împrumuturile, investiţiile etc.) devin scadente sau ale căror preţuri noi se stabilesc în altă perioadă de timp decât la pasivele asociaţiei (depozitele, împrumuturile) care reprezintă sursa de mijloace pentru active.

Riscul de împrumut – asociaţia depinde într-o mare măsură de clienţii şi asociaţii săi şi/sau de grupul interdependent al acestora. Dacă aceştia nu rambursează împrumuturile acordate sau nu achită dobânda, apare riscul de a obţine pierderi.

Riscul lichidităţii – riscul pierderilor la care este supusă asociaţia în urma incapacităţii ei de a-şi satisface necesităţile de numerar sau ca rezultat al lichidităţii insuficiente care trebuie recuperată la un cost excesiv.

Riscul investiţional – reprezintă asumarea unor riscuri în scopul obţinerii unui câştig suficient în viitor pentru a acoperi cheltuielile sau datoriile pe care le percepe întreprinderea. Când se ia decizia de a investi, pentru a-şi realiza obiectivele, trebuie să se ia în consideraţie incertitudinea riscului. Orice operaţiune financiară se consideră a fi riscantă, deoarece în momentul semnării contractului de împrumut sau de depunere de economii nu se ştie care va fi momentul încheierii lui.

Riscul de faliment – reprezintă apariţia în cadrul asociaţiei a incapacităţii de onorare a obligaţiunilor totale, adică solvabilitatea asociaţiei este foarte redusă. Nu există surse proprii de onorare a obligaţiunilor ajunse la scadenţă.

Riscurile sunt fireşti în cadrul unei întreprinderi, însă ele trebuie interpretate într-un mod corect şi la timp, deoarece vor avea rezultate pozitive pentru companie.

Acţiuni de diminuare a riscului în cadrul asociației:

<u>*Actuariatul*</u> – reprezintă totalitatea normelor şi operaţiunilor bazate pe metode statistice şi matematice în baza cărora se efectuează calcule financiare.

Rezerva instituţională – fonduri proprii pe care asociaţia trebuie să le deţină şi să le menţină în conformitate cu prezenta lege şi cu actele normative ale autorităţii de supraveghere.

Fond de lichidităţi – fond constituit, în scopul asigurării centralizate cu lichidităţi a asociaţiilor, din mijloace ale asociaţiilor care acceptă de la membrii lor depuneri de economii, precum şi din mijloace financiare disponibile pentru investiţii de care dispun asociaţiile, în mărimea şi în modul stabilite de autoritatea de supraveghere.

Normele de prudenţă financiară ale asociaţiilor de economii şi împrumut stabilesc reglementări prudenţiale, în scopul protejării intereselor membrilor, prevenirii şi controlului riscurilor asociaţiilor de economii şi împrumut şi a întregului sistem.

Proiectul propus „Organizarea activităţii de audit intern” se bazează, în special, pe identificarea riscurilor care pot afecta eficacitatea şi eficienţa activităţilor asociaţiei, stabilirea impactului şi expunerea acestuia, și stabilirea strategiei în vederea gestionării şi monitorizării riscurilor.

Riscul este un concept complex, de aceea trebuie privit și prin prisma consecințelor sale, ceea ce necesită asumarea responsabilității pentru materializarea sa [1, p.5]. Este o noțiune complicată și funcționează din momentul în care este luată decizia care îl comportă. Riscul este incapacitatea întreprinderii de a se adapta, în timp şi la cel mai mic cost, la variaţia condiţiilor de mediu.

Referinţe:

1. STIHI, L. *Managementul riscurilor în afaceri.* Chișinău: ASEM. 222 p.
2. MUNTEAN, N., BALANUȚĂ, V. *Analiza și evaluarea riscurilor la nivel de întreprindere: aspecte teoretice și aplicative.* Chișinău: ASEM, 2010. 207 p.

Recomandat
Maia POSTICA, dr., conf. univ.